

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11C/193/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115208670
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2115208670.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci žalobcu: Štátny fond rozvoja bývania, IČO: 31 749 542, Lamačská cesta 8, 833 04 Bratislava 37, zastúpený: GARAJ & Partners s.r.o., IČO: 35 951 125, Jozefská 3, 811 06 Bratislava, proti žalovanému: W. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXXX/XX, C., zastúpený splnomocneným zástupcom: V. B., nar. XX.XX.XXXX, S. XXXX/XX, C., o zaplataenie sumy 17.686,09 eura s príslušenstvom a zmluvnou pokutou, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa **z a m i e t a**.

II. Žalovaný **m á** voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 77,08% trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 13.04.2015, doručenu súdu dňa 21.04.2015, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil pôvodne obom žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť mu sumu 17.686,09 eura spolu so zmluvným úrokom vo výške 10.174,25 eura, úrokom z omeškania vo výške 1.102,86 eura, úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 17.686,09 eura od 11.04.2015 do zaplataenia a zmluvnú pokutu vo výške 2.786,03 eura, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných, ako aj zaplataenia náhrady trov konania.

2. Podľa § 470 ods. 1 a 2 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. (1) Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. (2)

3. Žalobca sa po právoplatnosti uznesenia č.k. 11C/193/2015-68 zo dňa 24.05.2016 (ktorým bola pripustená zmena petitu žaloby), po právoplatnosti uznesenia vyhláseného na pojednávaní dňa 09.02.2017 v zmysle 235 ods. 2 CSP (ktorým nebola pripustená zmena petitu žaloby zo dňa 06.02.2017) a po právoplatnosti rozsudku č.k. 11C/193/2015-223 zo dňa 09.03.2017 vo výrokoch I. a II. (ktorými bolo konanie v časti zmluvného úroku, v časti úroku z omeškania a v časti zmluvnej pokuty čiastočne zastavené) v konečnom dôsledku domáhal zaplataenia istiny vo výške 17.686,09 eura, zmluvného úroku vo výške 8.870,78 eura, úroku z omeškania vo výške 8,00% p.a. zo sumy 17.686,09 eura od 14.11.2016 do zaplataenia a zmluvnej pokuty vo výške 2.611,74 eura.

4. V poradí prvým rozsudkom č.k. 11C/193/2015-223 zo dňa 09.03.2017 rozhodol súd vo veci samej tak, že žalobu zamietol z dôvodu premlčania nároku žalobcu s prihliadnutím na vznesenie námietky premlčania s tým, že posúdil vzťah medzi žalobcom a žalovanými ako vzťah spotrebiteľský a premlčanie nároku posúdil podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

5. Krajský súd v Trnave na základe odvolania podaného žalobcom uznesením č.k. 10Co/188/2017-537 zo dňa 07.01.2019 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zvyškovo zamietajúcej žalobu a v časti o náhrade trov prvoinštančného konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd vyslovil právny názor, ktorým je tunajší súd viazaný (§ 391 ods. 2 CSP), a síce že žalobca ako právnická osoba zriadená zákonom o ŠFRB je účelovým fondom, ktorý nespĺňa pojmové znaky dodávateľa podľa OZ a Zmluva o poskytnutí podpory uzavretá podľa ustanovení zákona o ŠFRB vo forme úveru medzi stranami tak nie je spotrebiteľskou zmluvou. Odvolací súd uložil tunajšiemu súdu povinnosť posúdiť žalobou uplatnený nárok v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka a ďalších na vec sa vzťahujúcich ustanovení.

6. Uznesením č.k. 11C/193/2015-583 vyhláseným na pojednávaní dňa 09.04.2019 súd z dôvodu, že na majetok žalovanej v 2. rade bol vyhlásený konkurz uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 25Odk/20/2018-14 zo dňa 01.02.2018, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 28 dňa 08.02.2018, konanie voči nej zastavil a o náhrade trov konania rozhodol, že vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou v 2. rade žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

7. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že ako veriteľ dňa XX.XX.XXXX uzavrel s pôvodne žalovanými v 1. a 2. rade ako dlžníkmi Zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru č. XXX/XXXX/XXXX podľa ustanovení vtedy platného a účinného zákona č. 124/1996 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania, na základe ktorej bola žalovaným poskytnutá podpora vo forme úveru v celkovej výške istiny 19.916,35 eura (pôvodne 600.000,00 Sk) s dobou splatnosti 30 rokov. Poskytnutý úver mali žalovaní v zmysle Zmluvy splatiť spolu s úrokom pri základnej úrokovej sadzbe 3,6% formou mesačných splátok vo výške 90,55 eura (pôvodne 2.728,00 Sk) najneskôr do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci. Na základe rozhodnutia žalobcu zo dňa 04.11.2005 bola zvýšená úroková sadzba na 7,1% a mesačná splátka na 126,44 eura (pôvodne 3.809,00 Sk). Žalobca ďalej poukázal na znenie článku IV. a VIII. zmluvy. Nakoľko boli žalovaní ku dňu 25.02.2015 v omeškaní so zaplatením 95 mesačných splátok poskytnutého úveru spolu v sume 11.985,92 eura, pričom na ich úhradu boli žalobcom opakovane vyzývaní písomnými upomienkami, využil žalobca svoje oprávnenie odstúpiť od zmluvy v súlade s ustanovením zmluvy. Vzhľadom k uvedenej skutočnosti žalobca odstúpil od zmluvy podaním zo dňa 09.03.2015, čím sa celý dlh stal splatným. Odstúpenie bolo doručené žalovanému v 1. rade dňa 26.03.2015, žalovanému v 2. rade dňa 10.04.2015. Žalobcovi vznikol zároveň nárok na zmluvnú pokutu v zmysle článku VIII. (Sankcie) odsek 8.5. zmluvy.

8. Žalobca v konaní ďalej uviedol, že má za to, že žalovaní svojim vyjadrením uznali nárok žalobcu čo do dôvodu a výšky, keďže nenamietali výšku jednotlivých nárokov a prejavili úmysel ich dobrovoľne uhradiť. Ďalej žalobca uviedol, že vzhľadom na nepravidelné úhrady mesačných splátok zaslal žalobca žalovaným výzvu k úhrade dlhu - upomienku č. 1 zo dňa 19.01.2012, prostredníctvom ktorej ich vyzval na úhradu dlhu. Žalovaní však v podaní Reakcia na upomienku zo dňa 08.02.2012 uviedli, že spoločnosti, ktorá zabezpečovala výstavbu ich bytu, odmietli uhradiť peňažné prostriedky z dôvodu údajného porušenia zmluvných záväzkov. Súčasne uviedli, že im bolo zo strany žalobcu odporučené, aby platenie úveru pozastavili až do konca ukončenia sporu. Žalobca uvedené tvrdenia popiera aj s poukazom na podanie označené ako Výzva zo dňa 22.02.2012, z ktorého je zrejmé, že žalovaní neinformovali žalobcu o stave súdneho konania so spomínanou spoločnosťou zabezpečujúcou výstavbu ich bytu. Žalovaným bolo na základe žiadosti zo dňa 17.05.2012 povolené predčasné splatenie úveru aj s následným predĺžením lehoty na splatenie, avšak ani v dodatočnej lehote nebol zostatok úveru splatený. Žalobca poukazuje na skutočnosť, že zmluvné dojednanie v čl. VIII. bod 8.4., ako aj samotný inštitút odstúpenia od zmluvy, mu zaručujú právo odstúpiť od zmluvy, ak dôjde k splneniu určitých podmienok. Žalobca toto právo využil na základe Odstúpenia zo dňa 09.03.2015. Ďalej žalobca uviedol, že je opodstatnené, aby po odstúpení od zmluvy o úvere podľa § 506 Obchodného zákonníka dlžník naďalej platil tak úroky z úveru, ako aj úroky z omeškania, ktoré sú buď zmluvne dojednané, alebo zákonné (§ 369 ods. 1 Obchodného zákonníka). Žalobca poukazoval na rozsudok KS v Banskej Bystrici sp.zn. 43Cob/239/2015 a uznesenie NS SR sp.zn. 4Obo/143/1998. Žalobca je toho názoru, že v predmetnom prípade nejde o čiastkové plnenie, pri ktorých sa splátky premlčujú samostatne podľa § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka, ale ide o jedno plnenie, pri ktorom splatnosť nastala splatnosťou celého úveru. Žalobca ďalej poukazoval na to, že úver bol poskytnutý za zvýhodnených podmienok, nakoľko v rozhodnom čase poskytovali banky porovnateľné úvery pri omnoho vyšších úrokových sadzbách. Dal do pozornosti vyjadrenia samotných žalovaných vo svojich písomných podaniach, ktorí uznali nárok žalobcu na zaplatenie istiny ako aj nesplateného zmluvného úroku. Túto sumu žiadnym spôsobom

nerozporovali a v zmysle e-mailovej komunikácie im teda bolo umožnené schváliť zmier s tým, že by žalovanú dlžnú sumu splácali v pravidelných mesačných splátkach. Žalobca však nemôže súhlasiť s mesačnou splátkou vo výške 226,44 eur, nakoľko nie je v súlade s rozhodovacou praxou súdov, aby súd uložil povinnosť na zaplatenie žalovanej sumy v období dlhšom ako tri roky. Žalobca ďalej poukazoval na e-mailovú komunikáciu zo dňa 21.10.2014, v ktorej žalovaná v 2. rade podľa žalobcu uznáva svoj dlh, z čoho predpokladá, že v uvedenom čase pohľadávka žalobcu voči žalovaným trvala. Tak isto treba poukázať na žiadosť o predčasné splatenie úveru zo dňa 17.05.2012, ktorá je podpísaná vlastnoručným podpisom oboch žalovaných, a v ktorej žiadajú o súhlas s predčasným splatením úveru a s vyčíslením konečných zostatkov na úhradu, taktiež vyhlasujú, že súhlasia s novým zmluvným dojednaním o zmene výšky poplatku za predčasné splatenie úveru. Podotýka, že ako označili dojednanie samotní žalovaní, jedná sa o zmluvné dojednanie z dovtedy platnej a účinne uzavretej zmluvy o poskytnutí podpory. Následne bolo žalovaným zaslané vyčíslenie zostatkov pre predčasné splatenie úveru zo dňa 24.05.2012, kde teda fond oznámil, že súhlasí s predčasným splatením úveru a určil lehotu najneskôr do 29.06.2012, zároveň poučil žalovaných, že ak v uvedenom termíne nespĺnia svoj záväzok, bude sa uvedené vyčíslenie považovať za bezpredmetné a cituje: „Vašou povinnosťou bude naďalej úver riadne mesačne splácať.“ Následne žalobca poukazuje na podanie zo dňa 26.06.2012, ide o súhlas s predĺžením lehoty na predčasné splatenie úveru, kde sa predlžuje termín do 31.07.2012 a taktiež následne na oznámenie o nespĺnení existujúcich záväzkov zo dňa 03.08.2012 vystavené Prima bankou Slovensko, a.s., kde sa konštatuje, že žalovaní ku dňu uvedeného oznámenia nespĺnili svoje povinnosti, a preto sa ich žiadosť považuje za bezpredmetnú. Ďalej poukazuje na úhrady žalovaných, ktoré boli vykonané v roku 2013 v zmysle histórie pohybov na účte, aj na pravidelné úhrady po doručení odstúpenia z roku 2015, a to každý mesiac v rovnakej výške 226,44 eura. Z uvedeného má žalobca za to, že pokiaľ by súd vychádzal z odstúpenia z roku 2012, nárok žalobcu v tomto prípade nie je premlčaný, nakoľko samotná žaloba bola podaná dňa 21.04.2015, t.j. v rámci plynutia 4-ročnej premlčacej doby v zmysle Obchodného zákonníka. Ďalej žalobca poukazuje na jednotlivé úhrady zo strany žalovaných, ktoré jednoznačným spôsobom preukazujú uznanie záväzku splácať dlh a tento dlh splácali aj v čase, keď podľa ich tvrdení už mal byť premlčaný.

9. Žalobca tiež uviedol, že žalovaní síce predložili podanie z 29.03.2004 označené ako upomienka, adresované len žalovanému v 1. rade, ktoré však nekorešponduje s odstúpením z 15.01.2008, keďže výzva bola zaslaná ešte v roku 2004 a samotné odstúpenie až v roku 2008. Podľa žalobcu neboli splnené podmienky pre odstúpenie od zmluvy z roku 2008, konkrétne podľa bodu 8.4.. V zmysle tohto bodu v prípade, ak je dlžník v omeškaní s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov, je fond oprávnený po doručení výzvy k vyrovnaní splátok, od zmluvy odstúpiť jednostranne, ak nebudú splnené podmienky uvedené vo výzve. Žalobca tvrdí, že odstúpeniu od zmluvy z roku 2008 nepredchádzala žiadna výzva zo strany žalobcu, a tak neboli splnené podmienky pre odstúpenie od zmluvy. Navyše konkludentným konaním žalobcu a žalovaných došlo k stornu odstúpenia od zmluvy a naďalej sa pokračovalo v plnení zmluvy o poskytnutí podpory. K upomienke zo dňa 29.03.2004 žalobca uviedol, že bola zjavne zaslaná len žalovanému, preto nie je možné tvrdiť, že následné odstúpenie od zmluvy aj voči žalovanej v 2. rade, bolo účinné z dôvodu splnenia podmienok. Podľa žalobcu z dôkazu predloženého žalovaným nie je zrejmé, akým spôsobom mu bola napríklad táto upomienka doručená.

10. Pôvodní žalovaní v 1. a 2. rade sa k žalobe vyjadrili v tom zmysle, že v októbri 2000 uzavreli so žalobcom zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru na výstavbu bytu. Poskytnutú pôžičku splácali včas a v predpísaných splátkach až do doby, keď im staviteľ odstúpil od zmluvy. Vložené finančné prostriedky im vrátil len čiastočne a byt opätovne predal. V tom čase kontaktovali žalobcu s tým, že je vec v konaní na polícii SR. Odporučili im do ukončenia konania platiť neuhraďať. Po čase im prišla výzva na uhradenie nedoplatku. Boli osobne aj u žalobcu, kde sa dohodli na splátkach, pričom bolo potrebné vykonať čiastkovú úhradu 1.500,- eur, čo aj urobili 28.01.2013. Žiaľ splátkový kalendár im aj napriek opätovným žiadosťiam nebol doručený, pre rodinné problémy sa veci ďalej nevenovali. Neskôr ich kontaktovali zo spoločnosti právneho zástupcu. Do spoločnosti telefonovali, mailovali a boli aj na osobnom stretnutí, kde sa snažili vysvetliť situáciu a dohodnúť sa na splátkach. Pôvodná nimi navrhovaná suma vo výške 400,- eur bola myslená ako uhrádzanie zameškaných splátok spolu so splátkami a trovami zastúpenia, čo sa aj neskôr snažili vysvetliť mailovou komunikáciou, na ktorú im už spoločnosť nereagovala. Viackrát boli aj osobne v kancelárii, ale nik im neotváral. Napriek tomu dlh začali splácať podľa ich možností, v čom pokračujú aj teraz. Nakoľko im momentálna finančná situácia nedovoľuje dlh uhradiť v hotovosti a ani vyššie splátky, dovoľujú si požiadať súd o možnosť úhrady dlhu na splátku vo výške 226,44 eura.

11. V priebehu konania ďalej žalovaní uviedli, že ich tvrdenie, že platili načas a riadne potvrdzuje aj história pohybov na účte, kde boli platby uhrádzané po uzavretí zmluvy od 14.02.2001 do 10.12.2002 pravidelne a načas. V tom čase im staviteľ- zhotoviteľ stavby odstúpil od zmluvy. Vtedy kontaktovali žalobcu, ohľadom riešenia situácie. Pri osobnom stretnutí im žalobca odporučil do vyriešenia veci platby neuhrádzať. V roku 2003 vykonali 2 platby v celkovej výške 452,76 eura. Žalobca mohol svoje právo na odstúpenie od zmluvy využiť už 16.11.2003, kedy boli v omeškaní s viac ako tromi splátkami. Od 01.01.2006 bola splátka žalobcom upravená na 126,44 eura mesačne. Po doručení výzvy na úhradu zo dňa 14.10.2014 právneho zástupcu žalobcu kontaktovali telefonicky a aj osobne, kde sa snažili dohodnúť sa na splátkach, čo však nebolo úspešné. Boli im navrhované riešenia, ktoré neboli pre nich akceptovateľné. Tieto riešenia sú pravdepodobne v takýchto prípadoch podobné, avšak oni sú v situácii, kedy nehnuteľnosť, na výstavbu ktorej bol úver poskytnutý žalobcom, nevlastnia. Skutočnosť, že nehnuteľnosť nevlastnia, vznikla zo situácie, ktorá nevznikla ich vinou. Právo na odstúpenie od zmluvy a právo na zaplatenie omeškaných splátok mohlo byť prvýkrát uplatnené už dňa 16.11.2003. V tomto čase začala plynúť premlčacia doba. Preto vznášajú námietku premlčania časti dlhu. Žalovaní ďalej uviedli, že v roku 2008 prišlo odstúpenie od zmluvy, s tým, že kontaktovali fond. Žalovaní v 1. a 2. rade trvali na tom, že odstúpenie od zmluvy z roku 2008 zo strany žalobcu je platné, s tým, že žalobca mohol svoju právomoc využiť už v roku 2004, kedy boli v omeškaní s viac ako tromi splátkami. Žiadajú súd, aby žalobu z dôvodu premlčania zamietol, a tiež žiadajú vyplatiť trovy ich právneho zastúpenia, s tým, že na pojednávaníach nie sú zastúpení právnym zástupcom, ale bolo im poskytnuté právne poradenstvo, za ktoré zaplatili.

12. Žalovaní tiež uviedli, že žalobca namietal tvrdením, že 15.01.2008 je len dátum vyhotovenia odstúpenia, a nie dátum doručenia, ale nepreukázal, že toto odstúpenie nebolo zaslané v dátume vyhotovenia. Aj keby došlo k odoslaniu s oneskorením a s prihliadnutím na možnosť prebratia zásielky v 18-dňovej odbernej lehote, je preukázateľné, že žalovaní sa o odstúpení od zmluvy dozvedeli najneskôr vo februári 2008, pričom žalobca už vtedy vedel, že platbu z odstúpenia od zmluvy nemá na účte. Taktiež žalobca namietal, že odstúpenie nebolo právoplatné, pretože mu nepredchádzala výzva, toto však nenamietal počas pojednávania, táto námietka je preto bezpredmetná, napriek tomu však priložili výzvu aj upomienku pred podaním na súd na vymáhanie. Žalobca k pohľadávke neprístupoval s náležitou starostlivosťou, pretože už v roku 2003 vedel, že byt, na ktorý poskytuje úver, nie je vo vlastníctve žalovaných, ani nikdy nebude, na ktorú skutočnosť bol upozornený viackrát zo strany žalovaných ako aj staviteľa, ktorý žalovaným byt staval, napriek tomu došlo zo strany žalobcu k odstúpeniu od zmluvy až v roku 2008.

13. Po zastavení konania voči žalovanej v 2. rade žalovaný v 1. rade okrem toho uviedol, že stále tvrdí, že odstúpenie od zmluvy z roku 2008 je platné, predchádzali tomu viaceré výzvy, kedy si žalobca musel byť istý, že nie sú vlastníckmi uvedenej nehnuteľnosti, ani nebudú. S viacerými výzvami ich upozorňovali, že si majú platiť úver. V zmluve nie je uvedené, v akom časovom horizonte by mala prísť výzva pred odstúpením. Predkladajú súdu upomienku zo dňa 29.03.2004, rozhodnutie o zvýšení mesačnej splátky zo dňa 09.11.2004, výzvy na zriadenie záložného práva zo dňa 05.09.2007. V uvedených výzvach bolo viackrát uvedené, že ak nebudú splácať, bude odstúpené od zmluvy. Po takom dlhom čase by si nik neodkladal obálku, v ktorom by odstúpenie alebo výzva boli doručené.

14. Ako dôkazy žalobca predložil Zmluvu o poskytnutí podpory č. XXX/XXXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, Rozhodnutie - zvýšenie mesačnej splátky zo dňa 04.11.2005, Odstúpenie od úverovej zmluvy zo dňa 09.03.2015 s fotokópiami doručeníek č.l. 14 a 15, Úrokové sadzby ECB, História pohybov na účte, IB-kartu, Výzvu na úhradu zo dňa 14.10.2014 č.l. 88 a 89, Rozhodnutie o zvýšení mesačnej splátky - úprava zo dňa 09.11.2004, Rozhodnutie - zvýšenie mesačnej splátky zo dňa 04.11.2005, Výzvu k úhrade dlhu - upomienka č. 1 zo dňa 19.01.2012 č.l. 140 a 142, fotokópiu doručeníek č.l. 141 a 143, Reakciu na upomienku č. 1 zo dňa 08.02.2012, výzvu zo dňa 22.02.2012 č.l. 146 a 148, fotokópie doručeníek č.l. 147 a 149, Žiadosť o predčasné splatenie úveru zo dňa 17.05.2012, vyčíslenie zostatkov pre predčasné splatenie úveru zo dňa 24.05.2012, Súhlas s predĺžením lehoty na predčasné splatenie úveru zo dňa 26.06.2012, Oznámenie o nesplnení existujúcich záväzkov zo dňa 03.08.2012, História pohybov na účte č.l. 154 a 160, Rozsudok SD EÚ z 09.11.2016 vo veci C-42/15, Dôvodovú správu k zákonu č. 150/2013 Z.z., návrh novely zákona č. 150/2013 Z.z. č.l. 201-202, e-mail č.l. 204, rozsudok OS Michalovce sp.zn. 8Csp/132/2016 zo dňa 21.04.2017, rozsudok OS Liptovský Mikuláš sp.zn. 5C/9/2015 zo dňa 28.03.2017, Priemerné úrokové miery z úverov č.l. 353-375, novelu Zákona o ŠFRB, Dôvodovú

správu, Postup pri poskytovaní štátnej podpory prostredníctvom ŠFRB, rozsudok OS Dunajská Streda sp.zn. 6C/258/2015 zo dňa 21.03.2017, uznesenie NS SR sp.zn. 5Cdo/120/2010 zo dňa 29.03.2012, rozsudok OS Partizánske sp.zn. 3Cb/47/2016 zo dňa 15.02.2018, rozsudok KS Košice sp.zn. 5Co/289/2017 zo dňa 22.03.2018, rozsudok OS Bardejov sp.zn. 5C/197/2015 zo dňa 30.08.2018, uznesenie KS Prešov sp.zn. 25Co/79/2017 zo dňa 17.04.2018, rozsudok OS Bardejov sp.zn. 5C/197/2015 zo dňa 16.02.2017, uznesenie KS Trnava sp.zn. 9Co/246/2017 zo dňa 16.10.2018, uznesenie KS Trnava sp.zn. 10Co/122/2017 zo dňa 24.04.2018, Rozsudok Súdneho dvora z 21. mája 2015 vo veci C-322/14.

15. Ako dôkazy žalovaný predložil e-mailovú komunikáciu č.l. 73-78, e-mailovú komunikáciu č.l. 103-128, rozsudok KS Prešov sp.zn. 1Co/278/2014, uznesenie KS Prešov sp.zn. 23Co/249/2015, Odstúpenie o úverovej zmluve zo dňa 15.01.2008 č.l. 167 a 174, Odstúpenie o úverovej zmluve zo dňa 03.10.2012 č.l. 173 a 181, Vyjadrenie zo dňa 23.11.2012, e-mailovú komunikáciu č.l. 175-176, Zmluvu o poskytnutí služieb č.l. 205 a 211, upomienku pred podaním veci na súdne vymáhanie zo dňa 29.03.2004, Výzvu vo veci poskytnutia úveru zo ŠFRB zo dňa 13.04.2004, výzvu na zriadenie záložného práva zo dňa 05.09.2007 č.l. 275 a 276, výzvu zo dňa 24.07.2008, rozsudok KS Prešov sp.zn. 1Co/278/2014 zo dňa 11.03.2015, rozsudok OS Martin sp.zn. 8C/66/2012 zo dňa 16.07.2013, uznesenie KS Prešov sp.zn. 23Co/249/2015 zo dňa 30.06.2016, rozhodnutie OS Komárno sp.zn. 15C/179/2014 zo dňa 09.09.2016, Rozhodnutie o zvýšení mesačnej splátky - úprava zo dňa 09.11.2004.

16. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými stranami, vylúchom pôvodne žalovaných v 1. a 2. rade, pričom zistil nasledovný skutkový stav: Medzi žalobcom a pôvodne žalovanými v 1. a 2. rade bola uzavretá dňa 11.10.2000 Zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru pod č. 207/1230/2000. Žalovaným bol poskytnutý úver vo výške 19.916,35 eura (600.000,- Sk) pri základnej úrokovej sadzbe 3,6% a dobe splatnosti 30 rokov. Listom zo dňa 15.01.2008 (č.l. 167 a 174) žalobca jednostranne odstúpil od úverovej zmluvy, a to z dôvodu omeškania s plnením splátok, pričom odstúpenie od zmluvy doručil obom žalovaným (originály v prílohovej obálke na č.l. 219).

17. Podľa § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 124/1996 Zb. o Štátnom fonde rozvoja bývania (ďalej len „ZoŠFRB“) (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy), zriaďuje sa Štátny fond rozvoja bývania 1) (ďalej len "fond") na financovanie štátnej podpory (ďalej len "podpora"), ktorého prostredníctvom sa uskutočňuje pomoc štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. (1) Fond je právnická osoba so sídlom v Bratislave. (2)

18. Podľa § 12 ods. 1 ZoŠFRB (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy), na základe rozhodnutia podľa § 11 ods. 9 uzavrie fond so žiadateľom zmluvu.

19. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

20. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

21. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

22. Podľa § 502 ods. 1 OBZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

23. Podľa § 503 ods. 1 a 2 OBZ, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných

prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. (1) Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky. (2)

24. Podľa § 506 OBZ, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

25. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) OBZ, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy: zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

26. Podľa § 324 ods. 1 a 2 OBZ, záväzok zanikne, ak sa veriteľovi splní včas a riadne. (1) Záväzok zaniká tiež neskorým plnením dlžníka, ibaže pred týmto plnením záväzok už zanikol odstúpením veriteľa od zmluvy. (2)

27. Podľa § 344 OBZ, od zmluvy možno odstúpiť iba v prípadoch, ktoré ustanovuje zmluva alebo tento alebo iný zákon.

28. Podľa § 349 ods. 1 OBZ, odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane; po tejto dobe nemožno účinky odstúpenia od zmluvy odvolať alebo meniť bez súhlasu druhej strany.

29. Podľa § 351 ods. 1 a 2 OBZ, odstúpením od zmluvy zanikajú všetky práva a povinnosti strán zo zmluvy. Odstúpenie od zmluvy sa však nedotýka nároku na náhradu škody vzniknutej porušením zmluvy, ani zmluvných ustanovení týkajúcich sa voľby práva alebo voľby tohto zákona podľa § 262, riešenia sporov medzi zmluvnými stranami a iných ustanovení, ktoré podľa prejavenej vôle strán alebo vzhľadom na svoju povahu majú trvať aj po ukončení zmluvy. (1) Strana, ktorej pred odstúpením od zmluvy poskytla plnenie druhá strana, toto plnenie vráti; pri peňažnom záväzku spolu s úrokmi vo výške dojednanej v zmluve pre tento prípad, inak ustanovenej podľa § 502. Ak vracia plnenie strana, ktorá odstúpila od zmluvy, má nárok na úhradu nákladov s tým spojených. (2)

30. Podľa § 302 OBZ, odstúpenie od zmluvy sa nedotýka nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty.

31. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

32. Podľa § 40a OZ, ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589 a § 701 ods. 1, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

33. Podľa § 267 ods. 1 OBZ, ak je neplatnosť právneho úkonu ustanovená na ochranu niektorého účastníka, môže sa tejto neplatnosti dovolávať iba tento účastník. To neplatí pre zmluvy uzatvorené podľa druhej časti tohto zákona.

34. Podľa § 387 ods. 1 a 2 OBZ, právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom. (1) Premlčaniu podliehajú všetky práva zo záväzkových vzťahov s výnimkou práva vypovedať zmluvu uzavretú na dobu neurčitú. (2)

35. Podľa § 388 ods. 1 OBZ, premlčaním právo na plnenie povinnosti druhej strany nezaniká, nemôže ho však priznať alebo uznať súd, ak povinná osoba namietne premlčanie po uplynutí premlčacej doby.

36. Podľa § 389 OBZ, ak dlžník splnil svoj záväzok po uplynutí premlčacej doby, nie je oprávnený požadovať vrátenie toho, čo plnil, aj keď nevedel v čase plnenia, že premlčacia doba už uplynula.

37. Podľa § 391 ods. 1 OBZ, pri právach vymáhateľných na súde začína plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde, ak tento zákon neustanovuje niečo iné.

38. Podľa § 392 ods. 1 a 2 OBZ, pri práve na plnenie záväzku plynie premlčacia doba odo dňa, keď sa mal záväzok splniť alebo sa malo začať s jeho plnením (doba splatnosti). Ak obsah záväzku spočíva v povinnosti nepretržite vykonávať určitú činnosť, zdržať sa určitej činnosti alebo niečo strpieť, začína premlčacia doba plynúť od porušenia tejto povinnosti. (1) Pri práve na čiastkové plnenie plynie premlčacia doba pre každé čiastkové plnenie samostatne. Ak sa pre nesplnenie niektorého čiastkového záväzku stane splatný celý záväzok, plynie premlčacia doba od doby splatnosti nesplneného záväzku. (2)

39. Podľa § 394 ods. 1 OBZ, pri právach, ktoré vznikajú odstúpením od zmluvy, plynie premlčacia doba odo dňa, keď oprávnený od zmluvy odstúpil.

40. Podľa § 397 OBZ, ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

41. Podľa § 407 ods. 1 až 4 OBZ, ak dlžník písomne uzná svoj záväzok, plynie nová štvorročná premlčacia doba od tohto uznania. Ak sa uznanie týka iba časti záväzku, plynie nová premlčacia doba ohľadne tejto časti. (1) Platenie úrokov sa považuje za uznanie záväzku ohľadne sumy, z ktorej sa úroky platia. (2) Ak dlžník plní čiastočne svoj záväzok, má toto plnenie účinky uznania zvyšku dlhu, ak možno usudzovať na to, že plnením dlžník uznáva aj zvyšok záväzku. (3) Účinky uznania záväzku spôsobom uvedeným v odseku 1 nastávajú aj v prípade, keď jemu zodpovedajúce právo bolo v čase uznania už premlčané. (4)

42. Podľa § 323 ods. 1 a 2 OBZ, ak niekto písomne uzná svoj určitý záväzok, predpokladá sa, že v uznanom rozsahu tento záväzok trvá v čase uznania. Tieto účinky nastávajú aj v prípade, keď pohľadávka veriteľa bola v čase uznania už premlčaná. (1) Za uznanie nepremlčaného záväzku sa považujú aj právne úkony uvedené v § 407 ods. 2 a 3. (2)

43. V konaní nebolo sporným, že žalobca uzavrel s pôvodnými žalovanými v 1. a 2. rade zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru. V prípade posúdenia právneho vzťahu medzi žalobcom a pôvodnými žalovanými, založeného predmetnou zmluvou, bol tunajší súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, a síce, že nejde o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, a preto nejde o zmluvu spotrebiteľskú. Je tomu tak najmä s poukazom na postavenie žalobcu, ktorý bol a je právnickou osobou vystupujúcou vo vlastnom mene, ktorého správcom bolo aj je Ministerstvo dopravy a výstavby SR. Zákomom bol žalobca zriadený na financovanie štátnej podpory a jeho prostredníctvom sa uskutočňovala pomoc štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu, žalobca plnil a plní úlohy a vykonáva činnosti za podmienok presne vymedzených v zákone o Štátnom fonde rozvoja bývaní (od 01.05.1996 zák.č. 124/1996 Z.z., od 01.01.2014 zák.č. 150/2013 Z.z.). Prostredníctvom jeho činnosti dochádza k realizácii štátnej bytovej politiky, poskytovaniu štátnej pomoci (finančnej podpory) a napĺňaniu verejného záujmu (rozširovanie a zveľaďovanie bytového fondu), čo samo o sebe nepredstavuje ani podnikateľskú činnosť a ani obchodnú činnosť s cieľom tvorby zisku. Žalobca nevykonával a nevykonáva svoju činnosť nezávisle a samostatne v miere typickej pre subjekty vykonávajúce štandardné obchodné a podnikateľské činnosti, nakoľko podlieha správe Ministerstva dopravy a výstavby SR, hospodári podľa schváleného rozpočtu, zapojeného finančnými vzťahmi na rozpočet ministerstva, hospodárenie fondu sa riadi rozpočtom fondu, ktorý schvaľuje vláda SR na návrh ministerstva, podlieha kontrole svojej činnosti ministerstvom a jeho základný vnútorný predpis upravujúci jeho organizáciu a činnosť (štatút fondu) podlieha schváleniu ministra. Prostriedky fondu možno použiť len na štátnu podporu poskytovanú na účel uskutočnenia pomoci štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu a výdavky súvisiace s činnosťou fondu, čiže nedochádzalo a nedochádza k rozdeleniu zisku, ako je to obvyklé pri obchodných spoločnostiach, ale žalobca je viazaný zákonom a jeho prostriedky môže použiť výlučne len na uvedené účely. Z uvedeného potom vyplýva, že žalobca ako právnická osoba zriadená zákonom o ŠFRB je účelovým fondom, ktorý nespĺňa pojmové znaky dodávateľa podľa OZ a Zmluva o poskytnutí podpory uzavretá podľa ustanovení zákona o ŠFRB vo forme úveru medzi stranami tak nie je spotrebiteľskou zmluvou.

44. V prípade záväzkového vzťahu zo Zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru ide o tzv. „absolútny obchod“ taxatívne vymedzený v Obchodnom zákonníku. Ide o obchodný záväzkový vzťah bez ohľadu na povahu účastníkov, v ktorom sa účastníci riadia Obchodným zákonníkom, pričom pre vzťahy uvedené v ustanovení § 261 OBZ si účastníci nemôžu dohodnúť, že ich vzťah sa bude spravovať Občianskym zákonníkom, keďže uvedené ustanovenie je kogentným ustanovením (§ 263 OBZ vylučujúci odchýlenie od Obchodného zákonníka v prípade vzťahov upravených v § 261 OBZ). Účastníci zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru si potom dohodou nemohli platne dojednať, že sa bude ich vzťah spravovať iným zákonom, a síce Občianskym zákonníkom (čl. XII bod 12.3. zmluvy).

45. V konaní pôvodne žalovaní v 1. a 2. rade vzniesli námietku premlčania nároku žalobcu, na ktorej žalovaný zotrval. Vzhľadom na uvedenú námietku premlčania sa súd najskôr zaoberal dôvodnosťou vznesenej námietky a otázkou premlčania nároku žalobcu.

46. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané. Premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Účelom premlčania je tak jednak stimulovať subjekty k včasnemu vykonaniu subjektívnych občianskych práv, jednak zamedziť tomu, aby dlžníci neboli ohľadom svojich povinností vystavení po časovo neurčitú dobu donucujúcemu zákroku zo strany súdov.

47. V konaní mal súd za preukázané, že žalobca listami zo dňa 15.01.2008 (č.l. 167 a 174), doručenými obom pôvodným žalovaným, odstúpil od zmluvy z dôvodu porušenia povinnosti dlžníkov riadne splácať úver, s oznámením, že sa stal splatným celý dlh. Žalobca v odstúpení požadoval od dlžníkov uhradenie vyčíslenej nesplatennej istiny, vyčísleného nesplateného prislúchajúceho úroku a vyčíslenej zmluvne dohodnutej sankcie v celkovej sume 1.248.590,20 Sk, s upozornením, že v prípade neuhradenia uvedenej sumy si žalobca svoj nárok uplatní prostredníctvom súdu. Skutočnosť, že odstúpenie od zmluvy bolo riadne doručené pôvodným žalovaným v 1. a 2. rade, preukázali žalovaní tým, že predložili originály týchto listín (v prílohovej obálke na č.l. 219).

48. Na predmetný vzťah je potrebná aplikácia obchodnoprávných inštitútov týkajúcich sa odstúpenia od zmluvy a premlčania obsiahnutá v ustanoveniach Obchodného zákonníka.

49. Odstúpenie od zmluvy je adresovaný jednostranný právny úkon jednej zo zmluvných strán, ktorý je účinný okamihom jeho doručenia povinnej strane. Jeho dôsledkom je zánik zmluvy, a teda spravidla aj zánik práv a povinností oboch zmluvných strán vyplývajúcich zo zmluvy. Samotné účinky odstúpenia od zmluvy v obchodných vzťahoch nastávajú okamihom odstúpenia (ex nunc). Všetky ustanovenia o odstúpení od zmluvy sú dispozitívne, preto je relevantný predovšetkým obsah zmluvy. Týmto úkonom realizuje účastník zmluvy svoje právo, nie povinnosť, domôcť sa v dôsledku naplnenia zákonného alebo zmluvného dôvodu zrušenia zmluvy. Účinky odstúpenia od zmluvy nastávajú až doručením do dispozičnej sféry adresáta.

50. Žalobca odstúpil od zmluvy listami zo dňa 15.01.2008, ktoré boli pôvodným žalovaným v 1. a 2. rade doručené poštou, pričom s prihľadnutím na obvyklé odoslanie zásielok cca do 3 dní odo dňa ich spísania, na obvyklú dobu doručovania listových zásielok 3-4 dni a s prihľadnutím na úložnú dobu na pošte 18 dní, boli odstúpenia od zmluvy doručené adresátom najneskôr dňa 11.02.2008 (aj s prihľadnutím na predchádzajúci víkend). Skutočnosť, že odstúpenie od zmluvy bolo riadne doručené dlžníkom, preukázali pôvodní žalovaní tým, že predložili originály týchto listín (prílohová obálka č.l. 219), pričom vzhľadom na rok odstúpenia od zmluvy 2008 a podanie žaloby na súd v roku 2015 by bolo nevhodné vykonávať dokazovanie ohľadom presného dátumu doručenia odstúpenia od zmluvy pre účely rozhodnutia vo veci. Je všeobecne akceptovateľné, že si adresát neodkladá obálku, v ktorej je obsah zásielky doručený a zároveň nedisponuje doručenkou, ktorou disponuje odosielateľ. Súd vznesenú námietku premlčania potom vyhodnotil v zmysle § 394 ods. 1 OBZ, a preto nasledujúcim dňom po dni doručenia, t.j. dňom 12.02.2008, začala plynúť 4-ročná premlčacia doba (§ 397 OBZ), pričom nedošlo k predĺženiu premlčacej doby v zmysle § 401 OBZ. Keďže premlčacia doba v danom prípade začala plynúť dňa 12.02.2008, z uvedeného je zjavné, že žaloba dňa 21.04.2015 bola podaná až po márnom uplynutí 4-ročnej premlčacej doby.

51. Podľa § 344 OBZ, od zmluvy možno odstúpiť iba v prípadoch, ktoré ustanovuje zmluva alebo Obchodný zákonník alebo iný zákon. V tu prejednávanej veci bola možnosť veriteľa odstúpiť od zmluvy upravená v čl. VIII. bod 8.4. zmluvy, v ktorom sa účastníci zmluvy dohodli, že v prípade, ak je dlžník v omeškaní s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov, je fond oprávnený po doručení výzvy k vyrovnaní splátok od zmluvy odstúpiť jednostranne, ak nebudú splnené podmienky uvedené vo výzve.

52. Žalobca tvrdil, že odstúpenie od zmluvy v roku 2008 nie je účinné z dôvodu, že neboli splnené podmienky pred zaslaním odstúpenia, pretože nebola v tom období obom dlžníkom doručená predchádzajúca výzva a zároveň nebolo dlžníkmi preukázané, že podmienky uvedené v takejto výzve neboli naplnené a tiež vzhľadom na následné správanie žalobcu a žalovaných, ktorí naďalej plnili v zmysle predmetnej zmluvy.

53. Právny úkon je platný od toho momentu, ak bol urobený v súlade s požiadavkami platnej právnej úpravy (dohody) a ak sa dostal do dispozičnej sféry toho, komu bol adresovaný. Okamih účinnosti právneho úkonu je spravidla totožný s okamihom jeho platnosti, okrem prípadov stanovených zákonom alebo v prípade dojednania neskoršej účinnosti priamo zmluvnými stranami. Obchodný zákonník v ustanovení § 506 upravuje možnosť veriteľa odstúpiť od zmluvy v prípade, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Nad rámec tejto zákonnej úpravy si účastníci zmluvy v čl. VIII. bod 8.4. zmluvy ako podmienku pre platné odstúpenie od zmluvy dojednali omeškanie dlžníka s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov, a to v prípade, ak po doručení výzvy k vyrovnaní splátok nebudú splnené podmienky uvedené vo výzve. Účastníci si nedojednali odloženie účinnosti právneho úkonu odstúpenia od zmluvy, ale stanovili si podmienky, pri splnení ktorých je veriteľ oprávnený platne odstúpiť od zmluvy. Nie je potom namieste, ak žalobca spochybňuje účinnosť odstúpenia od zmluvy, keďže táto nebola upravená ani zákonom, ani dohodou, odlišne od momentu platnosti odstúpenia od zmluvy.

54. Občiansky zákonník upravuje všeobecne neplatnosť právnych úkonov, pričom rozlišuje absolútnu a relatívnu neplatnosť. Absolútna neplatnosť právnych úkonov pôsobí voči každému, preto sa jej môže dovolávať každý. Absolútna neplatnosť nastáva priamo zo zákona a pôsobí od začiatku (ex tunc), to znamená, že právny úkon je od počiatku (t.j. od jeho vzniku) neplatný. Ustanovenie § 39 OZ upravuje všeobecné dôvody absolútnej neplatnosti právneho úkonu (obsah alebo účel odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom). Relatívna neplatnosť právnych úkonov je všeobecne upravená v ustanovení § 40a OZ, v ktorom sú taxatívne vymenované relatívne dôvody neplatnosti právnych úkonov. V prípade Obchodného zákonníka sú rozšírené dôvody relatívnej neplatnosti právnych úkonov vo vzťahu k obchodnoprávnym úkonom, pričom o relatívnu neplatnosť tu ide vtedy, ak je jej dôvod ustanovený na ochranu len niektorého účastníka obchodnoprávneho vzťahu (§ 267 ods. 1 OBZ). Právna úprava relatívnej neplatnosti právneho úkonu je v Občianskom zákonníku konštruovaná na princípe vyvrátiteľnej domnienky (prezumpcie) platnosti právneho úkonu. To znamená, že právny úkon postihnutý dôvodom relatívnej neplatnosti sa považuje za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, nedovolá jeho neplatnosti. Dovolať sa relatívnej neplatnosti nemôže ten, kto ju sám spôsobil.

55. Pokiaľ ide o otázku platnosti odstúpenia od zmluvy doručeného obom dlžníkom v roku 2008, súd tu teda poukazuje predovšetkým na § 267 ods. 1 OBZ. Obchodný zákonník obsahuje odchýlky od právnej úpravy neplatnosti právnych úkonov, a to v tom zmysle, že v § 267 ods. 1 ustanovuje všeobecné pravidlo, na základe ktorého sa v obchodných vzťahoch rozlišuje neplatnosť absolútna a neplatnosť relatívna. V zmysle tohto ustanovenia treba každý dôvod neplatnosti právneho úkonu posudzovať podľa toho, či je ustanovený na ochranu len jedného účastníka, alebo nie. Relatívne neplatným bude len ten právny úkon, ktorého dôvod neplatnosti chráni záujem len jedného účastníka právneho vzťahu. V zmysle uvedeného ustanovenia, ak je neplatnosť právneho úkonu ustanovená na ochranu niektorého účastníka, môže sa tejto neplatnosti dovolávať iba tento účastník, t.j. ten koho záujmy boli dôvodom neplatnosti dotknuté. Podmienky pre odstúpenie od zmluvy (omeškanie so splátkou viac ako 6 mesiacov a predchádzajúca výzva na vyrovnanie splátok) sú nepochybne upravené v prospech dlžníka, nie veriteľa, keďže sprisňujú podmienky pre veriteľa, za ktorých môže využiť svoje právo odstúpiť od zmluvy. Odstúpenie od zmluvy je pritom nevýhodou dlžníka, ktorý stráca možnosť splátok a je povinný úver spolu s príslušenstvom vrátiť naraz.

56. S prihliadnutím na vyššie uvedené, ak by teda pri nesplnení podmienok pred odstúpením od zmluvy prichádzala do úvahy neplatnosť právneho úkonu odstúpenia, mohlo by ísť len o neplatnosť

relatívnu, ktorú by bol oprávnený namietat' len dlžník, v tomto prípade žalovaný, ktorý tak neurobil. V ostatných prípadoch (ak sa neplatnosti nedovolá oprávnený subjekt) je k neplatnosti právneho úkonu nevyhnutné, aby išlo o neplatnosť absolútnu podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, resp. naplnením ustanovených dôvodov absolútnej neplatnosti právnych úkonov. V tu prejednávanej veci bola pritom splnená zákonom stanovená podmienka pre odstúpenie od zmluvy upravená v ustanovení § 506 OBZ, a síce omeškanie dlžníkov s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace (keďže podľa odstúpenia od zmluvy boli dlžníci v omeškaní s 22 splátkami), z čoho vyplýva, že k rozporu so zákonom pri odstúpení neprišlo. Relatívna neplatnosť právneho úkonu je založená na vyvrátiteľnej domnienke platnosti právneho úkonu, t.j. právny úkon relatívne neplatný sa považuje za platný, pokiaľ sa ten, kto je oprávnený, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Oprávneným je v danom prípade však nepochybne žalovaný, nie žalobca.

57. Zo všetkého vyššie uvedeného vyplýva, že nie je daný žiaden dôvod absolútnej neplatnosti odstúpenia od zmluvy (keďže bolo dodržané ustanovenie § 506 OBZ) a relatívnej neplatnosti sa nedovolával ani nedovoláva oprávnený subjekt (dlžník), a preto je odstúpenie od zmluvy platným právny úkonom, ktoré vyvolalo zákonom predpokladané právne účinky.

58. Okrem toho súd poukazuje na skutočnosť, že žalovaný v konaní predložil upomienku pred podaním veci na súdne vymáhanie zo dňa 29.03.2004 (č.l. 273), ku ktorej predložil aj originál (v prílohovej obálke na č.l. 219), ktorý je dôkazom toho, že mu bola upomienka pred odstúpením od zmluvy skutočne doručená, pričom je bez významu, akým spôsobom mu bola doručená. Keďže iné písomnosti žalobca doručoval poštou, dá sa predpokladať, že sa tak stalo aj v prípade upomienky, pričom adresát nedisponuje doručenkou a nie je povinný uschovať si obálku. V upomienke žalobca uvádza, že je žalovaný v omeškaní, pričom v prípade, že dlžnú sumu v lehote nezaplatí, žalobca bude celý dlh vymáhať súdnou cestou. Ak žalobca tvrdil, že upomienka nebola doručená aj pôvodnej žalovanej v 2. rade, súd dáva do pozornosti podpisovú časť zmluvy na strane 7 (č.l. 12), z ktorej vyplýva označenie práve žalovaného ako dlžníka, kým pôvodná žalovaná v 2. rade je označená ako manželka. Keďže ako dlžník bol označený žalovaný, bola splnená podmienka, aby bol dlžník (žalovaný) vyzvaný k vyrovnaniu splátok. Okrem toho súd poukazuje, že pôvodní žalovaní boli manželia, a teda akceptovateľná by bola upomienka doručená aj len jednému z manželov. Pokiaľ ide o námietku žalobcu, že výzva na plnenie bola doručená v roku 2004, čl. VIII. bod 8.4. nevyžaduje konkrétny časový odstup medzi výzvou a odstúpením od zmluvy.

59. Najmä však súd opätovne poukazuje na skutočnosť, že z dôvodu, že boli dodržané zákonom stanovené podmienky pre odstúpenie od zmluvy upravené v § 506 OBZ (ktoré ustanovenie nevyžaduje predchádzajúcu výzvu), a z dôvodu, že oprávnený subjekt nenamietal relatívnu neplatnosť odstúpenia od zmluvy vykonaného žalobcom, odstúpenie od zmluvy zo dňa 15.01.2008 je platné a účinné. Pokiaľ ide o ďalšie odstúpenia od zmluvy zo dňa 03.10.2012 a zo dňa 09.03.2015, tieto už nemohli mať žiadne právne účinky, nakoľko účinky odstúpenia od zmluvy vyvolalo už prvé odstúpenie od zmluvy zo dňa 15.01.2008. Následne po odstúpení od zmluvy v roku 2008 totiž nebola medzi účastníkmi zmluvy uzavretá nová zmluva, od ktorej by bolo možné odstúpiť. Bol to žalobca, ktorý sa rozhodol pre odstúpenie od zmluvy dňa 15.01.2008, ktoré zaslal pôvodným žalovaným v 1. a 2. rade a toto odstúpenie bolo preukázateľne každému z nich doručené, čím nastali jeho účinky. Odstúpenie od zmluvy zo dňa 15.01.2008 vypracovala za žalobcu osoba s právnickým vzdelaním (viď Vybavuje:), a teda žalobcovi museli byť zrejmé následky doručenia odstúpenia od zmluvy pôvodným žalovaným v 1. a 2. rade. Nie je možné uznať argumentáciu žalobcu, že konkludentným konaním žalobcu a pôvodných žalovaných došlo k stornu odstúpenia od zmluvy, keďže takýto inštitút súkromné právo nepozná. To, či si pôvodní žalovaní uvedomovali alebo neuvedomovali, aké účinky malo odstúpenie od zmluvy zo dňa 15.01.2008, nemá žiaden vplyv na skutočnosť, že účinky odstúpenia od zmluvy zo dňa 15.01.2008 nastali jeho doručením. Odvolanie odstúpenia od zmluvy nie je možné a nie je ani možné, aby si neskôr veriteľ „vyberal“, ktoré z troch odstúpení od zmluvy doručených dlžníkom je pre neho výhodnejšie. Ak aj pôvodní žalovaní v 1. a 2. rade po účinkoch odstúpenia od zmluvy v roku 2008 mali snahu žalobcovi plniť a žalobcovi aj čiastočne plnili, uvedené nemá žiaden vplyv na platnosť odstúpenia od zmluvy, keďže dlžníkovi nič nebráni plniť aj premlčaný dlh, len nie je oprávnený požadovať vrátenie toho, čo plnil, aj keď nevedel v čase plnenia, že premlčacia doba už uplynula (§ 389 OBZ). Súd pritom poukazuje na skutočnosť, že kým na strane žalobcu išlo o veriteľa s právnym oddelením, kde odstúpenie od zmluvy 15.01.2008 vypracovala osoba s právnickým vzdelaním, na strane dlžníkov išlo o fyzické osoby bez právnického vzdelania, ktoré si nemuseli byť vedomé premlčania dlhu, keď ako pôvodná žalovaná v 2. rade na

pojednávani dňa 09.02.2017 v rámci výsluchu uviedla, že o premlčaní sa dozvedeli, až keď sa spojili s ich právnym zástupcom. Je pritom povinnosťou veriteľa strážiť si svoje práva a podať po odstúpení od zmluvy žalobu na súd včas, inak sa vystavuje riziku vzniesenia námietky premlčania zo strany dlžníka. Ak by účastníci zmluvy chceli po odstúpení od zmluvy v roku 2008 upraviť svoj záväzkový vzťah iným spôsobom, t.j. ako keby k odstúpeniu od zmluvy nedošlo, museli by o tom uzavrieť dohodu, ktorá však v konaní preukázaná nebola.

60. Uznanie záväzku je jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi, ktorým dlžník dáva veriteľovi najavo, že svoj záväzok uznáva. Uznanie záväzku je zabezpečovacím inštitútom, ktorý zlepšuje procesné postavenie veriteľa (zakladá vyvrátenú právnu domnienku existencie záväzku v dobe uznania, pričom tieto účinky nastávajú aj v prípade, keď pohľadávka veriteľa bola v čase uznania už premlčaná) a má tiež vplyv na plynutie premlčacej doby (od uznania plynie nová štvorročná premlčacia doba). Právna úprava uznania záväzku v Obchodnom zákonníku je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku ucelená (§ 323 OBZ). Uznanie záväzku je jednostranný právny úkon urobený dlžníkom a adresovaný veriteľovi, ktorý má určité formálne aj obsahové náležitosti. S poukazom na znenie ustanovenia § 323 ods. 1 OBZ sa vyžaduje písomná forma a zároveň z uznania musí vyplývať určenie záväzku („určitý záväzok“) a výška, t.j. rozsah, v ktorom sa záväzok uznáva („v uznanom rozsahu“), keď aj z ustanovenia § 407 ods. 1 OBZ vyplýva možnosť uznať aj len časť záväzku.

61. V tu prejednávanvej veci však nebola predložená žiadna taká listina, ktorá by spĺňala náležitosti uznania záväzku podľa ustanovenia § 323 ods. 1 OBZ. Pokiaľ ide o poukazovanie žalobcu na e-mail zo dňa 21.10.2014 (č.l. 204), uvedený e-mail nespĺňa potrebnú písomnú formu uznania záväzku. Zároveň, pisateľom a odosielateľom e-mailu bola iba pôvodná žalovaná v 2. rade, nie aj žalovaný, voči ktorému jedinému sa v súčasnosti konanie vedie. V e-maily tiež absentuje určenie záväzku a uvedenie rozsahu (výšky), v ktorom sa záväzok uznáva. V prípade listu zo dňa 08.02.2012 (č.l. 144) nie je tento dlžníkmi podpísaný, keď zároveň v ňom úplne chýba uznávací prejav a uvedenie rozsahu (výšky), v ktorom sa záväzok uznáva. Pokiaľ ide o vyjadrenie žalovaných zo dňa 10.06.2016 (č.l. 71), urobené v rámci konania, toto nemožno považovať za uznanie záväzku, pretože nejde o jednostranný právny úkon adresovaný veriteľovi. Akt spĺňajúci obsahové náležitosti uznania záväzku, no určený tretej osobe, účinky uznania záväzku vyvolávať nebude (viď komentár k § 323, Obchodný zákonník, Komentár, 4. vydanie, Mária Patakyová a kolektív, Nakladateľstvo C.H.Beck, s.r.o., 2013, str. 1150). V prípade žiadosti o predčasné splatenie úveru zo dňa 17.05.2012 (č.l. 150), takáto žiadosť nemôže znegovať účinky odstúpenia od zmluvy v roku 2008, keď ani nebolo v konaní preukázané, že by medzi účastníkmi záväzkového vzťahu bola uzavretá dohoda, či už o predčasnom splatení úveru, alebo iná, s nejakým konkrétnym obsahom.

62. Podľa Histórie pohybov na účte (č.l. 35), posledná platba na zmluvu do odstúpenia od zmluvy v roku 2008 bola úhrada dňa 21.04.2006 vo výške 28,71 eura a následne ďalšia platba po odstúpení od zmluvy bola urobená až dňa 28.01.2013 vo výške 1.500,- eur. Touto, ale ani ďalšími platbami, však nemohlo dôjsť k uznaniu záväzku a k začatiu plynutia novej premlčacej doby. V zmysle § 407 ods. 2 a 3 OBZ v spojení s § 323 ods. 2 OBZ sa platenie úrokov sa považuje za uznanie záväzku ohľadne sumy, z ktorej sa úroky platia a čiastočné plnenie záväzku má účinky uznania zvyšku dlhu, ak možno usudzovať na to, že plnením dlžník uznáva aj zvyšok záväzku, v oboch prípadoch však len vtedy, ak ide o nepremľčaný záväzok (viď aj § 407 ods. 4 OBZ a contrario). Už vo februári 2012 však bola pohľadávka žalobcu premlčaná, preto v prípade plnenia po odstúpení od zmluvy v roku 2008 išlo dňa 28.01.2013 o plnenie premlčaného záväzku, ktoré v zmysle § 323 ods. 2 OBZ nemožno uznať právnymi úkonmi uvedenými v § 407 ods. 2 a 3 OBZ (platením úrokov a čiastočným plnením). Inými slovami, len v prípade písomného uznania záväzku podľa § 407 ods. 1 OBZ nastávajú účinky uznania záväzku aj v prípade premlčaného práva, nie však v prípadoch uvedených v § 407 ods. 2 a 3 OBZ (platenie úrokov a čiastočné plnenie).

63. Keďže zo strany dlžníkov nedošlo ku kvalifikovanému uznaniu záväzku podľa § 323 OBZ, nemohlo ani dôjsť k začatiu plynutia novej štvorročnej premlčacej doby. Z vykonaného dokazovania dospel súd záveru, že námietka premlčania bola vznesená dôvodne a je potrebné na ňu prihladať, a to aj v prípade posúdenia predmetného vzťahu podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Z dôvodu prihladnutia na dôvodne vznesenú námietku premlčania súd žalobu vo výroku I. rozsudku zamietol ako podanú oneskorene. Za premlčané považoval súd aj uplatnené zmluvné úroky a úroky z omeškania, keďže tvoria príslušenstvo pohľadávky a sledujú jej osud, z čoho možno usúdiť, že vedľajší úrokový záväzok sa premlčí najneskôr v rovnakej dobe ako hlavný peňažný záväzok. Okrem toho, aj s poukazom na § 503

ods. 1 a § 506 OBZ boli v čase, keď sa mala vrátiť istina, splatné aj úroky, ktoré sa jej týkali. Rovnako zamietol súd žalobu aj v časti zmluvnej pokuty, pretože táto bola vyčíslená v odstúpení zmluvy a podľa odstúpenia aj podľa Čl. VIII. bod 8.5. zmluvy bola splatná do 30 dní od doručenia odstúpenia, a teda žaloba bola podaná po uplynutí premlčacej doby aj v prípade zmluvnej pokuty.

64. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

65. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (1) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. (2)

66. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

67. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

68. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (2)

69. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Žalobca sa pôvodnou žalobou domáhal zaplatenia istiny 17.686,09 eura, zmluvného úroku vo výške 10.174,25 eura, úroku z omeškania vo výške 1.102,86 eura, úroku z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 17.686,09 eura od 11.04.2015 do zaplatenia (t.j. do dňa rozhodnutia 07.05.2019 ide o sumu 5.804,13 eura) a zmluvnej pokuty vo výške 2.786,03 eura, teda spolu sumu 37.553,36 eura. Žalovaný zavinil zastavenie konania v sume 4.302,36 eura (t.j. 19 platieb vo výške 226,44 eura zaplatených v období od 5/2015 - 11/2016), keď platby dňa 18.03.2015 a 13.04.2015 boli urobené pred podaním žaloby, a preto v tejto časti zavinil zastavenie konania žalobca. Keďže žalobca si v konaní pôvodne uplatnil celkom sumu 37.553,36 eura, pričom zavinil zastavenie konania v sume 452,88 eura (2x 226,44 eura zaplatených pred podaním žaloby) a žalovaný zavinil zastavenie konania v sume 4.302,36 eura (19x 226,44 eura zaplatených po podaní žaloby), pričom vo zvyšku bola žaloba zamietnutá, z uvedeného vyplýva hrubý úspech žalobcu 11,46% (zavinenie zastavenia konania žalovaným možno posúdiť ako úspech žalobcu) a hrubý úspech žalovaného 88,54%, a teda konečný čistý úspech žalovaného je 77,08% (88,54 - 11,46). To v konečnom dôsledku znamená nárok žalovaného voči žalobcovi na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 77,08% trov konania, o čom súd rozhodol vo výroku II. rozsudku. V konaní pritom nebol tvrdený a súd sám nezistil žiaden výnimočný dôvod na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.